

Zbigniew Górszczyk

Prokuratura Generalna

Panel I

Stanowisko w zakresie pytań przedstawionych w punktach 4 i 5

4. Jak powinien postąpić prokurator, jeżeli podejrzany, wobec którego zastosowano dozór Policji nie zgłasza się w określonej jednostce Policji – uchylić środek czy też w inny sposób (jaki?) wpłynąć na podejrzanego aby zgłaszał się na Policję.

Środki zapobiegawcze można stosować w celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania. Zarówno przesłanki ogólne wynikające z treści art. 249 kpk jak i przesłanki szczególne określone w art. 258 kpk są takie same dla stosowania wszystkich środków zapobiegawczych, w tym dozoru Policji. Odpowiedzi na przedstawione wyżej pytanie należy poszukiwać więc w treści przepisów określonych w Rozdziale 28 „Środki zapobiegawcze” Kodeksu postępowania karnego.

Prokurator winien ustalić jakie są przyczyny z powodu których podejrzany nie zgłasza się w określonej jednostce Policji (przyczyny obiektywne np. choroba, przyczyny subiektywne leżące po stronie podejrzanego). W zależności od dokonanych ustaleń, w realiach konkretnego postępowania przygotowawczego, prokurator ponownie winien dokonać oceny istnienia przesłanki celu zabezpieczenia prawidłowego toku postępowania, a nadto występowania przesłanek szczególnych stosowania środków zapobiegawczych. Także w aspekcie regulacji art. 253 kpk, a więc uchylenia lub zmiany środka zapobiegawczego, o ile oczywiście ustały przyczyny, wskutek których środek

zapobiegawczy został zastosowany, lub powstały przyczyny uzasadniające jego uchylenie lub zmianę.

Dozór Policji jest tylko jednym ze środków zapobiegawczych. Podejrzany ma obowiązek stosowania się do wymagań zawartych w postanowieniu sądu lub prokuratora, które obejmują również obowiązek stawiania się we wskazanej jednostce organizacyjnej Policji.

Kodeks postępowania karnego nie zna instytucji wpływania prokuratora na podejrzanego, aby ten zgłaszał się na Policję. Gdy podejrzany nie wykonuje nałożonych na niego obowiązków w ramach dozoru Policji może okazać się, że środek ten nie zabezpiecza prawidłowego toku postępowania. Dojdzie zatem do sytuacji rozważenia, jak wyżej wspomniano, konieczności zastosowania innego środka zapobiegawczego, nie wykluczając środka o charakterze izolacyjnym.

5. Jak powinien postąpić prokurator jeśli podejrzany, wobec którego zastosowano poręczenie majątkowe nie wpłacił kwoty poręczenia majątkowego – uchylić środek czy podjąć inne czynności (jakie?).

Pytanie w swej istocie nawiązuje do problematyki poruszonej w pytaniu 4. Przywołane argumenty w odpowiedzi na pytanie poprzednie znajdują zastosowanie i w tym przypadku. Ocena przedstawionej sytuacji procesowej nie może być oderwana od realiów prowadzonego postępowania przygotowawczego, którego nie znam. Również i w tym przypadku niezbędne jest dokonanie prokuratorskiej oceny w płaszczyźnie istnienia przesłanek stosowania środków zapobiegawczych, obejmującej ich zmianę czy też uchylenie. Należałoby ustalić dlaczego nie dokonano wpłaty kwoty poręczenia majątkowego (podejrzany albo inna osoba). Konsekwencją poczynionych

ustaleń byłoby wykorzystanie instrumentów prawnych regulujących instytucję stosowania środków zapobiegawczych.

W mojej ocenie warto zapoznać się z interesującą publikacją autorstwa Jacka Kosonogi „Dyrektywa adaptacji środka zapobiegawczego do sytuacji procesowej”, która opublikowana została w Prokuraturze i Prawo, wydanie z 2003 roku, numer 12, str. 64 i nast. (także w Piśmiennictwie do Dz.U.1997.89.555-art.275 System Informacji Prawnej Lex /Lex Omega/ 16/2011).